EITEM AR YR AGENDA: 9

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

19eg Mawrth 2012

Cynllun Cydraddoldeb Strategol Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Adroddiad gan Ruth Simmons, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol

Diben yr Adroddiad

1 Ceisio cymeradwyaeth yr Aelodau i'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol i ymateb i ofynion Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

Cefndir

2 Daeth Deddf Cydraddoldeb 2010 i rym ym mis Hydref 2010. Roedd y Ddeddf yn dod yn lle dyletswyddau cydraddoldeb gwahanol yn ymwneud â gwahaniaethu ar sail hil, gender ac anabledd a oedd yn Neddf Cysylltiadau Hiliol 1976, Deddf Gwahaniaethu ar sail Rhyw 1975 a Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995. Mae'r Ddeddf Cydraddoldeb yn ymestyn sylw'r Ddyletswydd i nodweddion gwarchodedig eraill, sef oedran, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd neu gred, beichiogrwydd a mamolaeth, ac ailbennu rhywedd.

3 Mae'r Ddeddf yn gosod Dyletswydd Gyffredinol ar gyrff cyhoeddus rhestredig sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt, wrth gyflawni eu swyddogaethau, dalu sylw dyledus i:

- ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, fictimeiddio ac unrhyw ymddygiad dan y Ddeddf;
- hybu cyfle cyfartal rhwng personau sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phersonau nad ydynt yn ei rhannu;
- hybu perthynas dda rhwng personau sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phersonau nad ydynt yn ei rhannu.

4 Yn Ebrill 2011, defnyddiodd Llywodraeth Cynulliad Cymru ei bwerau i gyflwyno Dyletswyddau Penodol, wedi eu cynllunio i gynorthwyo tryloywder ac i alluogi awdurdod cyhoeddus yng Nghymru i gyflawni'r Ddyletswydd Gyffredinol. Nodir y rhain o fewn Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

5 Bydd cydymffurfiaeth â'r ddeddfwriaeth yn cael ei rheoleiddio gan y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (CCHD). Rôl y Comisiwn dan y gyfraith newydd yw amddiffyn, gorfodi a hybu cydraddoldeb. Caiff y rôl hon ei chyflawni trwy ddarparu arweiniad, rheoleiddio a gweithgarwch gorfodi.

Gwybodaeth

6 Mae ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn nodi ein hymrwymiad parhaus i sicrhau parch a thegwch ar gyfer trigolion, aelodau etholedig, aelodau'r staff a'r holl ymwelwyr ag ardal Gogledd Cymru.

7 Mae'r Ddyletswydd Benodol yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cyhoeddus yng Nghymru lunio Cynllun Cydraddoldeb Strategol sy'n nodi amcanion cydraddoldeb sy'n gyson â'r rheoliadau, a hwnnw i'w gyhoeddi heb fod yn hwyrach na'r 1af Ebrill 2012.

8 Mae'r rheoliadau'n cynnwys:

- darpariaethau ar gyfer ymgysylltu a chynnwys grwpiau nodweddion gwarchodedig
- sicrhau bod deunydd cyhoeddedig ar gael yn hawdd
- asesu effaith polisïau ac arferion
- hyfforddiant a choladu gwybodaeth am gyflogaeth
- hyrwyddo gwybodaeth a dealltwriaeth o'r Ddeddf ymysg gweithwyr
- mynd i'r afael â gwahaniaethau annheg mewn cyflogau
- adolygu cynnydd ar y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r amcanion cydraddoldeb cysylltiedig
- darpariaethau arferion caffael.

9 Mae cynllun drafft y Gwasanaeth yn amlinellu'r amcanion cydraddoldeb allweddol a nodwyd gan ein rhanddeiliaid, ac mae wedi ei gynllunio i adeiladu ar lwyddiannau ein Cynlluniau

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth blaenorol, yn ogystal ag i gyflawni'r dyletswyddau cyfreithiol newydd.

10 Hefyd, mae cynnwys yr amcanion cydraddoldeb wedi cael eu gwneud i fod yn gyson â:

- gofynion Dyletswydd Cydraddoldeb Cyffredinol y Sector Cyhoeddus, a Rheoliadau Penodol 2011 (Cymru)
- Amcanion Cynllun Cyfunol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru i Leihau Risg a Gwella
- Fframwaith Gwella Cydraddoldeb Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

11 Rhagwelir y bydd Fframwaith Gwella Cydraddoldeb Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn cael ei ddefnyddio fel offeryn asesu yn y dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r asesiad hwnnw, mae'r amcanion cydraddoldeb yn ymwneud â'r prif benawdau a ddefnyddiwyd yn y Fframwaith Gwella Cydraddoldeb.

12 Caiff y cynllun ei hysbysebu a'i hyrwyddo'n fewnol ac yn allanol er mwyn codi ymwybyddiaeth am y gwaith yr ydym yn ei wneud. Yn unol â'r gofynion cyfreithiol, bydd y cynllun, unwaith y bydd wedi ei gyhoeddi, yn cael ei adolygu heb fod yn hwyrach na phob pedair blynedd, er bod modd i'r Awdurdod adolygu, diwygio neu ail-wneud unrhyw amcan unrhyw bryd. Bydd ein gweithgarwch yn cael ei fonitro er mwyn asesu'r effaith y mae'r cynnydd a wnawn yn ei gael ar y cyhoedd a'n gweithwyr, a bydd yn cael ei adrodd bob blwyddyn i'r Awdurdod.

Argymhellion

13 Gofynnir i'r Aelodau:

(i) nodi cynnwys yr adroddiad;

(ii) cymeradwyo'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol i'w gyhoeddi ar wefan y Gwasanaeth.